

ELŐLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

AZ ELŐTERJESZTÉS CÍME: **A Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlan funkciójára vonatkozó döntéselőkészítő koncepcióról**

MELLÉKLETEI:

- döntéselőkészítő koncepció

AZ ELŐTERJESZTÉST TÁRGYALJA: **Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete**

ÜLÉS TÍPUSA: nyílt (rendkívüli)

ÜLÉS IDŐPONTJA: 2021. december 16.

AZ ELŐTERJESZTÉST VÉLEMÉNYEZI: **Oktatási, Kulturális és Egészségügyi Bizottság, Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság**

A HATÁROZATRÓL ÉRTESÜLNEK: Műszaki Osztály, Pénzügyi Osztály, Főépítészeti Iroda, Szervezési Osztály

ELŐTERJESZTŐ: Tarjáni István polgármester

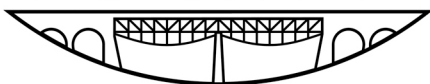
AZ ELŐTERJESZTÉST ÖSSZEÁLLÍTOTTA: Gerván-Varga Viktória jogi és szervezési referens

AZ ELŐTERJESZTÉST ELLENŐRIZTE: dr. Hajdu Boglárka jegyző

dátum: 2021. december 7.

BIATORBÁGY

VÁROS POLGÁRMESTERE

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a

Telefon: 06 23 310-174/240 mellék • Fax: 06 23 310-135

E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

ELŐTERJESZTÉS

A Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlan funkciójára vonatkozó döntéselőkészítő koncepcióról

A Biatorbágy, Nagy utca 33. számú, az önkormányzat által magánszemélyektől megvásárolt ingatlan hasznosításáról 2016-ban, az új Nagy utcai óvoda tervezésével összefüggésben több alkalommal is tárgyalt az önkormányzat képviselő-testülete¹. Érdemben 2020-ban született előterjesztés², majd döntés³ a Nagy u. 33. szám alatti ingatlan funkciójáról, amely értelmében annak a testület tájház és helytörténeti múzeum, kiegészítve kézműves tevékenységekkel szerepet kívánt adni.

Az ingatlanról a továbbiakban is többször tárgyalt és hozott határozatot a testület⁴.

A funkció kijelölése mellett mindvégig fontos szempont volt a működtető és a működtetés anyagi feltételeinek meghatározása, ennek érdekében a Biatorbágyi Értéktár Bizottság 2021. márciusában megfogalmazott véleményére⁵ is figyelemmel készült el az ingatlan funkciójára vonatkozó döntéselőkészítő szakmai tanulmány, amely jelen előterjesztés tárgya.

A megoldási lehetőségek az intézmény működtetőjére/fenntartójára:

A/ Karikó János Könyvtár működtetésében

A Karikó János Könyvtár javaslata szerint a Nagy u. 33. szám alatti új intézmény szervezeti működtetése több módon is lehetséges attól függően, hogy az üzemeltetését mekkora költségvetésből szeretné megoldani a város:

1. A Karikó János Könyvtár intézményegységeként, önálló költségvetéssel, szakmai végzettségű intézményegység-vezetővel.
2. A Karikó János Könyvtár szervezeti keretein belül, költségvetés bővítésével, mivel mindenképpen státusz bővítésre lenne szükség az új feladatok ellátásához.

B/ Juhász Ferenc Művelődési Központ működtetésében

A Biatorbágyi Juhász Ferenc Művelődési Központ (*továbbiakban: JFMK*) javaslata a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésére:

Kezdetben önálló intézményként nem javasolná a működtetését, a JFMK szakfeladat formában vagy tagintézményként jól el tudná látni a működtetését, megfelelő szakmai háttér biztosításával. Egy új főállású szakemberre lenne szükség, aki csak a Nagy utca 33. szám alatti

¹ https://biatorbagy.hu/system/files/elt_uj_ovoda_tervezesevel_kapcsolatos_kerdesekrol_2.pdf
https://biatorbagy.hu/system/files/elt_uj_ovoda_kiviteli_es_egyeb_terveiről.pdf

² https://biatorbagy.hu/system/files/14_elt_nagy_utca_33_szam_alatti_ingatlan_leendo_funkcioinak_m_eghatarozasarol.pdf

³ <https://biatorbagy.hu/hatarozatok/2020100113231>

⁴ <https://biatorbagy.hu/hatarozatok/2021031713672>

<https://biatorbagy.hu/hatarozatok/2021033113695>

<https://biatorbagy.hu/hatarozatok/2021060813933>

<https://biatorbagy.hu/hatarozatok/2021102714302>

https://biatorbagy.hu/system/files/elt_nepi_epiteszeti_program_20211014.pdf

⁵ https://biatorbagy.hu/system/files/etb_jegyzokonyv_20210317.pdf

ház feladatainak ellátásával foglalkozik. A JFMK marketingest és egy asszisztenst biztosítana, akik a programokkal és működtetéssel kapcsolatos feladatok ellátásával foglalkoznának. A szakfeladatból vagy tagintézményből később lehetne önálló intézmény, ami kb. 5 év működtetési tapasztalat alapján eldőlhet.

C/ Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány működtetésében

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány javaslata a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésével kapcsolatosan:

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítványnak nem profilja - mivel alapító okiratában más jellegű vállalkások szerepelnek - ennek a leendő intézménynek a fenntartása, működtetése. Az alapítvány alapító okirata külön kitér arra, hogy az alapítvány nem folytat rendezvényszervező tevékenységet. Javaslatauk alapján a Juhász Ferenc Művelődési Központ láthatná el a leendő intézmény működtetését, természetesen attól függően, hogy pontosan milyen tevékenységek valósulnának meg benne a működtetés során.

D/ Önálló új intézményként működtetés

Javaslat egy, a fentiekől eltérő megoldásra a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésére:

Biatorbágyi Értékek Háza néven önálló intézményként működhetne önkormányzati fenntartásban.

Az önálló intézmény melletti legfontosabb érv, hogy a Biatorbágyi Értékek Háza egyszerre működik majd közgyűjteményként és rendezvények, illetve programok szervezőjeként. A Karikó János Könyvtár fenntartásában várhatóan a közgyűjteményi jelleg lenne az erősebb és másik tevékenységi kör kevésbé lenne előtérben. A Juhász Ferenc Művelődési Központ esetében a közgyűjtemény gondozása szorulhat a háttérbe, a rendezvények szervezésénél pedig problémát okozhat a helytörténeti, helyismereti programok másfajta rendezvényektől való elkülönítése. **Az önálló intézmény tudná a legjobban biztosítani a kétfajta tevékenység egyensúlyát és azt, hogy azok a helyismereti/helytörténeti profilra épüljenek.** Ugyanakkor egy önálló intézménynek folyamatosan össze kellene hangolnia tevékenységét a két közművelődési intézménnyel, ezért is ajánlott e tekintetben az együttműködési megállapodások létrehozása.

A fentiek alapján javaslom Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testülete számára, hogy a **Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlanon hozza létre a Biatorbágyi Értékek Háza elnevezésű, komplex, ugyanakkor helyismereti és helytörténeti ismeretekre épülő tevékenységeket ellátó intézményt. Az új intézmény önálló intézményként működhetne önkormányzati fenntartásban.**

Kérem a tisztelt képviselő-testület tagjait, hogy hozzanak döntést az ügyben.

Biatorbágy, 2021. december 7.

Tarjáni István s.k.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testülete

...../2021. (XII. 16.) határozata

A Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlan funkciójára vonatkozó döntéselőkészítő koncepcióról

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlan funkciójára vonatkozó döntéselőkészítő koncepcióról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. A Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlanon létrehozza a Biatorbágyi Értékek Háza elnevezésű, komplex, ugyanakkor helyismereti és helytörténeti ismeretekre épülő tevékenységeket ellátó intézményt. Az új intézmény működtetése önálló formában önkormányzati fenntartásban történik;
2. felhatalmazza a Polgármestert, hogy a szükséges dokumentumokat készítse el.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Végrehajtásért felelős: Műszaki Osztály, Szervezési Osztály, Pénzügyi Osztály, Főépítész iroda

Tarjáni István s.k.
polgármester

dr. Hajdu Boglárka s.k.
jegyző

Biatorbágy, Nagy utca 33. (hrsz.: 452/1) alatt található ingatlanban tervezett

Tájház, helytörténeti múzeum létrehozásával, működtetésével

kapcsolatos döntés-előkészítő koncepció

Előszó

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 194/2020.(X.1.) határozatának 1. pontja szerint „A Nagy u. 33. szám alatti ingatlan funkciója: tájház és helytörténeti múzeum, kiegészítve kézműves tevékenységekkel.”

A Város-Teampannon Kft. fenti határozatot alátámasztó örökségvédelmi értékelemzésében részletesen kifejti az épület műemlékvédelmi szempontok szerinti pontos helyreállításának szükségességére vonatkozó szakmai érveket és javaslatot tesz a legmegfelelőbb állagmegőrzés céljából az új funkcióra, amely szerint „...egy tájház, egy helytörténeti gyűjtemény bemutatóhelye egy olyan funkció, mely a legtöbbet tudja megmenteni az épület értékei közül, amely a legteljesebben képes az építészeti múlt sajátosságait átmenetni a jövőbe... Különösen akkor, ha az épület a megépítését megteremtő funkcióra - lakóépületként - jelen formájában ma már nem nevezhető ideálisnak, sőt talán alkalmasnak sem.”

Javaslat összefoglalása

A jövődő tájház/helytörténeti múzeum működtetéséhez döntés-előkészítő koncepció elkészítésére kaptunk megbízást, amelynek többek között a következő kérdésekre kell kitérnie:

- A koncepció javaslato(ka)t tartalmaz arra vonatkozóan, hogy ki lenne az intézmény működtetője/fenntartója, milyen üzemeltetéssel lehetne a leghatékonyabban működtetni.

- A tájház/helytörténeti múzeum közvetlen környezetében és a településen található egyéb oktatási intézmények számára milyen közös programokat tudjon kínálni (óvodai foglalkozások, tanórák, „Fedezd fel Biatorbágyot” városi séták, foglalkozások).
- A tájház/helytörténeti múzeumban közművelődési foglalkozásokat lehetne létrehozni.
- A tájház/helytörténeti múzeumban működtetett helytörténeti múzeum az állandó kiállítás mellett időszakos, alkalmi kiállításoknak is otthont adhatna.
- Az ingatlanban lehetne működtetni egy úgynevezett Értéktár Központot is, ennek a lehetőségét is feltárja a koncepció. Ez lehetne a helytörténeti munka központja Biatorbágy Értéktár Bizottsága által ellátandó tevékenységek által: konferenciáknak, bizottsági üléseknek, könyvbemutatóknak adna otthont, illetve helyismereti, helytörténeti könyvek, kiadványok elkészítését, kiadását és terjesztését láthatná el.

Alapvetően arra kaptunk megbízást, hogy egy élő, sokoldalú, rugalmasan működő intézmény létrehozására tegyünk javaslatot. Ennek alapján az alábbiakban azt javasoljuk Biatorbágy Város Képviselő-testülete számára, hogy a **Biatorbágy, Nagy utca 33. számú ingatlanon hozza létre a**

Biatorbágyi Értékek Háza

elnevezésű, komplex, ugyanakkor helyismereti és helytörténeti ismeretekre épülő tevékenységeket ellátó intézményt. Az új intézmény működtetését illetően önálló, alapítványi formára teszünk javaslatot, a fenntartó alapítványt pedig szerződés alapján évente költségvetési támogatásban részesítené a Képviselő-testület.

Javaslat előkészítése

Az épület működtetéséhez szükséges döntéselőkészítő koncepció elkészítését megelőzően felkerestem az alábbi szervezeteket/intézményeket:

1. Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatmuseum) Budaörs

az intézmény mintaértékű tájházként működik, 2018-ban elnyerte „Az év tájháza” kitüntetést a Tájházszövetségtől.

2. Karikó János Könyvtár Biatorbágy

itt található a település legnagyobb helytörténeti levéltári állománya.

3. Juhász Ferenc Művelődési Központ Biatorbágy

a település legnagyobb közművelődési intézménye.

4. Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány

1991-ben magánszemélyek alapították, az alapító okiratában megfogalmazott célja, Biatorbágy kulturális életének fellendítése, céljai közül kiemelten tárgyi és szellemi értékeink megőrzésével, műemlékvédelemmel és könyvkiadással foglalkozik - más tevékenységek mellett.

5. Biatorbágyi Értéktár Bizottság

2013-ban alakult, a Bizottság tagjai települési Önkormányzat külsős bizottságaként végzik a munkájukat. A bizottság feladata a biatorbágyi értékek felkutatása, dokumentálása, rendszerezése és archiválása, ezek népszerűsítése és a jövő nemzedékekkel történő megismertetése, illetve ezek felterjesztése a megyei és országos értéktárakba.

Általános érvényű jogszabályi környezet

A tájházak működtetésére vonatkozó jogszabályi környezet szigorú előírásokat tartalmaz egyrészt az épület jellegére és felújítására vonatkozóan, másrészt a működtetésére vonatkozóan. Nagyon megkötött, hogy milyen szakemberek végezhetnek ott munkát és milyen tematikájú programokat, kiállításokat rendezhetnek benne.

Ugyanez értendő a helytörténeti múzeumok működtetésére vonatkozó jogszabályok esetében is. Szintén szigorú előírások határozzák meg a szakemberek végzettségét, illetve a helytörténeti múzeum gyűjtőkörét. Ugyancsak törvények által meghatározott a helytörténeti múzeumban elhelyezett vagy raktározott kultúrtörténeti értékek leltári számba vétele.¹

¹ 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

2012. évi CLII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról

A tájház/helytörténeti múzeum működéséhez kapcsolatos országos érvényű előírások pontos betartása nélkül a működésükre vonatkozó engedélyeket nem adják ki. **A tájházakra vonatkozó jogszabályi hivatkozásokat – részletesen és kigyűjtve – a koncepció 2. számú melléklete tartalmazza.**

Javaslat arra vonatkozóan, hogy milyen működési formában lehetne a legrugalmasabb és leghatékonyabb a működtetés

A koncepció megírása előtt az előszóban felsorolt intézmények/szervezetek felkeresése során összegyűjtött információk alapján és a fentiekben leírt szigorú jogszabályi követelmények ismeretében a tájház/helytörténeti múzeum helyett közgyűjteményre alapuló, ugyanakkor **rugalmasabb, könnyebben átjárható és megvalósítható működési formát javasolnék** függetlenül attól, hogy a testületi döntés alapján ki lesz a fenntartója és működtetője az épületnek.

A Budaörsön működő Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben tett látogatásom során megismerhettem egy kitűnően működő német nemzetiségi tájházat. Az intézmény vezetőjével történt konzultációm során azt a javaslatot kaptam, hogy azok a helyi értékek, amelyek itt Biatorbágyon a Nagy utca 33. szám alatt kialakítandó intézményben bemutatásra kerülnének, nem igazán tájházakra jellemző gyűjteményeknek felelnek meg, ezért lehetőség szerint ne ezt a kötött működési formát válasszuk.

Egy, a tájháznál/helytörténeti múzeumnál rugalmasabb működési forma egyáltalán nem zárna ki a táj jellegű és/vagy a helytörténeti témájú gyűjtemények létrehozását, illetve az ehhez kapcsolódó programok megvalósítását a működtetés során, hanem ezekkel együtt más programoknak is egyszerűbben otthont adhatna. A jövőben pedig a benne feladatot végző szakembereket is a megvalósítandó tevékenységek ellátásához mérten, s nem csupán a jogszabályi megfeleltethetőség alapján lehetne kiválasztani.

Megoldási lehetőségek az intézmény működtetőjére/fenntartójára

A koncepció előkészítését szolgáló megbeszélések során javaslatokat gyűjtöttem be a működtetésben esetleg érintett intézményektől a Nagy utca 33. szám alatt lévő jövőbeli helytörténeti központ működtetésére és fenntartására vonatkozóan. Ennek alapján a következő lehetőségek merültek fel:

A/ Karikó János Könyvtár működtetésében

A Karikó János Könyvtár javaslata a Nagy u. 33. szám alatti új intézmény szervezeti működtetése több módon is lehetséges attól függően, hogy az üzemeltetését mekkora költségvetésből szeretné megoldani a város:

1. A Karikó János Könyvtár intézményegységeként, önálló költségvetéssel, szakmai végzettségű intézményegység-vezetővel.
2. A Karikó János Könyvtár szervezeti keretein belül, költségvetés bővítésével, mivel mindenképpen státusz bővítésre lenne szükség az új feladatkörök ellátásához.

B/ Juhász Ferenc Művelődési Központ működtetésében

A Juhász Ferenc Művelődési Központ *(továbbiakban: JFMK)* javaslata a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésére:

Kezdetben önálló intézményként nem javasolná a működtetését, a JFMK szakfeladat formában vagy tagintézményként jól el tudná látni a működtetését, megfelelő szakmai háttér biztosításával.

Egy új főállású szakemberre lenne szükség, aki csak a Nagy utca 33. szám alatti ház feladatainak ellátásával foglalkozik.

A JFMK marketingest és egy asszisztentst biztosítana, akik a programokkal és működtetéssel kapcsolatos feladatok ellátásával foglalkoznának.

A szakfeladatból vagy tagintézményből később lehetne önálló intézmény, ami kb. 5 év működtetési tapasztalat alapján eldőlhet.

C/ Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány működtetésében

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány javaslata a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésével kapcsolatosan:

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítványnak nem profilja - mivel alapító okiratában más jellegű vállalások szerepelnek - ennek a leendő intézménynek a fenntartása, működtetése. Az alapítvány alapító okirata külön kitér arra, hogy az alapítvány nem folytat rendezvényszervező tevékenységet. Javaslata alapján a Juhász Ferenc Művelődési Központ láthatná el a leendő intézmény működtetését, természetesen attól függően, hogy pontosan milyen tevékenységek valósulnának meg benne a működtetés során.

D/ Önálló új intézményként működtetés, alapítványi formában

Javaslat egy, a fentiektől eltérő megoldásra a Nagy u. 33. szám alatti intézmény szervezeti működésére:

Biatorbágyi Értékek Háza néven önálló intézményként működhetne önkormányzati költségvetési támogatással, ugyanakkor alapítványi fenntartással, amely növelheti a pályázati lehetőségeket.

Egy új alapítvány létrehozására lenne szükség. Lehetőség szerint minél előbb, hogy mire az épületfelújítási munkálatok befejeződnek, addigra, vagy akár már előbb is a működtetéséhez és fenntartásához pályázni tudjon, illetve támogatásokat szerezhessen. Az alapítvány kuratóriumi tagjai között minden olyan érintett helyi intézmény vagy szervezet képviselné magát, akiknek a közművelődéshez és/vagy a település helytörténeti értékeihez köze van (Önkormányzat, Biatorbágy Értéktár Bizottsága, közművelődési intézmények, civil szervezetek stb.).

Az önálló intézmény melletti legfontosabb érv, hogy a **Biatorbágyi Értékek Háza egyszerre működik majd közgyűjteményként és rendezvények, illetve programok szervezőjeként.** A

Karikó János Könyvtár fenntartásában várhatóan a közgyűjteményi jelleg lenne az erősebb és másik tevékenységi kör kevésbé lenne előtérben. A Juhász Ferenc Művelődési Központ esetében a közgyűjtemény gondozása szorulhat a háttérbe, a rendezvények szervezésénél pedig problémát okozhat a helytörténeti, helyismereti programok másfajta rendezvényektől való elkülönítése. **Az önálló intézmény tudná a legjobban biztosítani a kétfajta tevékenység egyensúlyát és azt, hogy azok a helyismereti/helytörténeti profilra épüljenek.** Ugyanakkor egy önálló intézménynek folyamatosan össze kellene hangolnia tevékenységét a két közművelődési intézménnyel, ezért is ajánlott e tekintetben az együttműködési megállapodások létrehozása és a fenntartó alapítványban a társintézmények állandó képvisellete.

A településen megtalálható helytörténeti emlékek, gyűjtemények jelenlegi helyzete, állapota, feladatok

A település nagyon sok helytörténeti emlékekkel, gyűjteménnyel rendelkezik, de sajnos a települési közgyűjteményi feladatok ellátása, gondozása csak részben megoldott.

Vizuális helytörténeti emlékek

Nem megoldott a településen készült fényképek és videóanyagok kezelése, számbavétele. A fotóanyagokat tematikusan digitalizálni kellene. A VHS felvételek egyre jobban tönkre mennek, archiválásuk talán még lehetséges, de napról napra kisebb lesz erre az esély.

A Völgyhíd TV jelenlegi felvételeinek archiválása sem teljesen megoldott, a régi felvételek nagy részét pedig törölték már.

Fontos lenne egy általános archiválási szabályzatot kitalálni, mivel a jelenkorban készülő felvételek pár évtized múlva már történelmi eseményként szerepelhetnek a település helytörténetének felkutatása vagy bemutatása során.

Tárgyi gyűjtemény

A településen jelenleg egy tárgyi gyűjteményről lehetne tudni, e téren további gyűjtés szükséges. Chemez Árpád gyűjteményéről több szakvélemény is készült már, egy részéről nem tudni pontosan, hogy honnan származik. A gyűjtemény tárgyai más értéket képviselnek, ha helyben gyűjtötték/készítették, még akkor is, ha egyes darabjait tucatszámban használták régen. Amennyiben viszont nem helyi gyűjtemény, akkor kérdéses, hogy a helytörténeti tárgyi gyűjteménynek része lehet-e. Fel kellene tárni, hogy mi minden van a gyűjteményben és pontosítani kellene származásukat, rendezni tulajdoni kérdéseket.

A tárgyi gyűjtemény jelenleg a Szent László utcában van elhelyezve, felhalmozva. Fa, bőr és más szerves anyagokból áll, nagyon rossz, elhanyagolt állapotban. Sürgősen szükség lenne a tárgyak állagmegóvására, restaurálására. Ezt követően kellene meghatározni a megfelelő tárolását a tárgyi gyűjteménynek, hosszútávú tárolási és folyamatos állagmegőrzést biztosító költségek megállapításával.

A tárgyi gyűjtemény tárolása a Nagy utca 33. szám alatti épületben sem lenne igazán ideális megoldás, az épületnek a téren várhatóan viszonylag kicsi lesz – még egy esetleges bővítéssel együtt is – a befogadóképessége, a benne kialakításra kerülő tereket, helységeket nem feltétlenül raktározásra kellene használni.

Amennyiben a Szily Kastély jelenlegi funkciója változik - az általános iskola részben kiköltözik, s helyette a Pászti Miklós Alapfokú Művészeti Iskola központja lesz - elképzelhető megoldás lehetne a kastélyban kialakítani a Nagy utca 33. szám alatti intézmény raktárát.

A Chemez-gyűjteménnyel kapcsolatosan nagy problémát jelent az, hogy nem egyértelműek a gyűjteményben található képek, tárgyak esetében a tulajdonjogok. Sajnos ez nagymértékben befolyásolja a gyűjtemény bármely darabjának kiállíthatóságát, vagy akár interneten való megjelentetését.

Hangzó anyagok, helytörténeti felvételek

Érdemes lenne megtudni, hogy a Völgyhíd TV mennyi idős helyi lakossal készített riportot vagy felvételt.

Több helytörténettel foglalkozó szervezet vagy magánszemély birtokában is fellelhetőek helytörténeti emlékeket tartalmazó felvételek magnókazettán vagy írott, lejegyzett formában. Ezek sincsenek összegyűjtve és rendszerezve.

Levéltári anyagok a Karikó János Könyvtárban

A Karikó János Könyvtárban található a legnagyobb helytörténeti levéltári anyag, amely részben feldolgozott állapotban van jelenleg. Javasolt lenne a gyűjtemény teljes mértékű feldolgozása, annak érdekében, hogy minden érdeklődő számára könnyen hozzáférhető legyen a jövőben. Legideálisabb lenne digitalizálni ezeket az anyagokat, így akár helyben, akár az interneten keresztül használhatóvá válna. A helytörténeti gyűjtemény számára a Karikó János Könyvtár által kezelt állományból az 1.számú mellékletben felsorolt dokumentumokat tudja felajánlani. Ezeknek a további, szervezett gyűjtése szükséges, akár az Értéktár Bizottság által végrehajtott iratvásárlások útján is.

Egyéb helytörténeti anyagok

- településről készült szakdolgozatok
- helyi lapok, kiadványok, könyvek

Szükséges lenne összegyűjteni és katalogizálni ezeket és hozzáférést biztosítani hozzájuk.

Javaslat az intézmény működtetésének tartalmára, funkcióira

Az intézmény létrehozásához és működtetéséhez a Nagy utca 33. szám alatti ingatlan mielőbbi felújítása szükséges. Az épület a Szily-Fáy Kastély műemléki környezetében helyezkedik el ²,

² Biatorbágy helyi építési szabályzat (12/2016. (VII.15.)

ezen kívül helyi területi védelem alatt állóként és egyedi védelem alatt állóként van nyilvántartva.³

Ezen szabályok értelmében még akkor is régi, eredeti jellegét megtartva kell elvégezni a rekonstrukcióját, ha nem szigorúan vett tájházként működik.

A kialakításra kerülő intézmény működtetése szempontjából lényeges lenne az, hogy **nem egy „alvó”, olykor-olykor kulccsal kinyitható és éves szinten csak néhány látogatót fogadó állandó kiállítással, vagy berendezéssel rendelkező ház legyen. Aktívvá, élővé és érdekessé kell tenni, vonzó, sokszínű és változó programokkal, ami a településen élők, vagy ide látogatók helytörténeti vagy egyéb más kulturális jellegű igényeit kielégíti.** Csupán tájházként nem javaslom működtetését, - ahogy erre már utaltam a korábbiakban - s nem csak a jogszabályi kötöttségek miatt, hanem az alábbi szempontok figyelembevételének alapján is:

1. Létezik már egy tájház a településen, a Bechtold Sváb Tájház, a német nemzetiségi önkormányzat fenntartásában, amelyhez szerződés alapján, évente a költségvetésből támogatást biztosít az önkormányzat. Ez az intézmény német nemzetiségi tájházként működik, de érdemes elgondolkozni azon, hogy ha létesítünk egy *másik* tájházat, az nem generál-e ellentmondásos gondolatokat, esetleg versenyhelyzetet tájház és tájház között. Helytörténettel, kulturális hagyományok ápolásával és értékek gondozásával, bemutatásával a településen működő közintézményeknek együttműködve és nem versenyhelyzetben szerencsés működnie ahhoz, hogy megfelelő sikereket érjenek el együtt, vagy akár külön-külön is.
2. Biatorbágy - településtörténetének köszönhetően - valójában már nem igazán a klasszikus értelemben vett „táj” jellegét hordozza magán. Nem igazán jellemzi a helyi hagyományos népi kultúra, amelynek elemeit, mint például a népviseletet már a XIX. század végén kezdi elhagyni, a település hamar elindul a polgárosodás útján, és Trianon után a peremvidékekről történő beáramlásnak köszönhetően teljesen átalakul a település addig viszonylag egységesnek mondható közössége és azzal együtt hagyományai is.

³ Biatorbágy Képviselő-testületének 21/2018. (X.16) önkormányzati rendelete a Biatorbágy város településképe védelmének helyi szabályairól

Ha nem szigorúan vett tájházat, hanem élő, sokoldalú, rugalmasan működő intézményt hozunk létre a Nagy utca 33. alatt, akkor kérdés, hogy az milyen tartalommal működne, milyen funkciókat látna el. Az erre vonatkozó javaslataink a következők:

1. Helytörténeti értékek, gyűjtemények létrehozása, összegzése

Az épületben kialakításra kerülhetne egy helytörténeti értékeket, gyűjteményeket feltáró központ, amely a helyi értékek számbavételét, kezelését végzi és ezeket a településen élők, vagy ide látogatók számára elérhetővé, vagy bemutathatóvá teszi. A gyűjteményi anyag összeállítása után az új intézményben állandó és alkalmi kiállítások létrehozására lenne lehetőség.

Az előző fejezetben a teljesség igénye nélkül leírt helytörténeti értékeknek és gyűjteményeknek jelenleg nincs igazán funkciója. Ahhoz, hogy megfelelően átlátható és könnyen csatlakoztatható legyen bármilyen közművelődéshez kapcsolódó eseményhez vagy programhoz, fel kell dolgozni, hogy egyáltalán mi az, ami valós értékeket hordoz magában és igazán érdemes megmutatni a településen élőknek, vagy ide látogatóknak.

A helytörténeti anyagok feltérképezéséhez, számbavételéhez megfelelő professzionizmussal rendelkező szakembert kellene alkalmazni. Meg kellene határozni, hogy pontosan milyen végzettségű szakember legyen az, aki elvégzi a helytörténeti anyagok felkutatását. Javaslato: történész, muzeológus, néprajzos muzeológus vagy múzeumpedagógus.

Ez a gyűjteményfeldolgozó munka hosszú folyamatot igényelne, mivel igen sokrétű és összetett a helyi értékek jelenleg ismert állománya. Továbbá, amennyiben működne a településen egy célirányosan helyi értékeket gyűjtő és feldolgozó központ, hosszútávon már nem csak a régmúlt, hanem a közelmúlt és akár a jelenkor értékeivel is foglalkozhatna, mindezeket előkészítve az utókor számára.

2. Helytörténeti és turisztikai információs pont

Folyamatosan növekedik a település lakossága a lakóparkok kialakításának hatására, illetve a megüresedett lakóházak is kelendőek a település helyi adottságai és - nem utolsósorban - a fővároshoz való közelség miatt. Az újonnan beköltözők közül többen viszonylag kevés helytörténeti ismerettel rendelkeznek, viszont a tapasztalatok szerint meglehetősen nagy az érdeklődés eziránt.

Ehhez kapcsolódik, hogy a településnek az elmúlt évtizedekben nagyon megnőtt a turisztikai vonzereje, egyre többen látogatják természeti és épített értékei miatt. A Budapest-Balaton kerékpárút is érinti a települést, ami szintén növelheti az ide látogatók számát, még akkor is, ha legtöbben „csak” átkerékpároznak rajta.

Ezek ismeretében elég nagy hiányosság az, hogy nincs a településen helytörténeti és turisztikai információkat szolgáltató pont.

A Biatorbágyról szóló, vagy a településsel kapcsolatos tartalommal bíró helytörténeti könyveket, akár más kiadványokat napi szinten nem tudja jelenleg megnézni vagy megvásárolni az érdeklődő. Nagyobb rendezvények esetében vannak standok, ahol hozzáférhetőek ezek a kiadványok, de egyelőre arra nincs a település felkészülve, hogy elérhetővé tegye mindezeket a rendezvényektől függetlenül is.

Helyi és környékbeli kulturális eseményekkel és turizmussal kapcsolatos kiadványokat, gyalogos és kerékpáros térképeket, képeslapokat, helyi fényképeket tartalmazó naptárakat, egyéb, a településhez köthető emléktárgyakat lehetne értékesíteni a turisztikai látványosságok ismertetése mellett.

A Nagy utca 33. szám alatti intézményben kialakításra kerülhetne egy helytörténeti és turisztikai információs pont, ami az intézmény napi rendszerességű nyitvatartásának egyik alapja lehetne.

3. Városi kiállítóterek bővülése

Nincs elegendő kiállítótér Biatorbágyon és a településen nagyon nagy az igény a közösségi terekre. Az épület meglévő adottságai alapján nem pótolhatja teljes mértékben a település eme hiányosságait, de ha kialakításra kerülne benne – speciálisan a település kulturális és természeti örökségével foglalkozó – kiállító- és közösségi tér, mindenképpen hozzájárulhatna ezekhez az igényekhez. Szerencsés lehetne esetleg a tervezés/rekonstrukció folyamán - természetesen a műemléki védettséggel kapcsolatos szabályok figyelembevételével - akár egy kültéri, de fedett közösségi teret is kialakítani, amely nagyobb területű lenne, mint az épületben megtalálható egyes helységek, ezáltal még több funkcióval bővíthetne a benne működtetett intézmény.

4. Foglalkozások, rendezvények oktatási intézményekkel

Az épület nagyon ideális helyen található, abból a szempontból nézve, hogy közvetlen- és tágabb értelemben vett környezetében több közoktatási intézmény és hagyományos vallási közösség helyezkedik el. Az idejárom gyerekek számára a leendő intézmény nem csak kiállítások, rendezvények formájában jelenthetnének kulturális élményt, hanem azt rendszeres kézműves foglalkozások megtartásával is gazdagíthatnák.

5. Biatorbágyi Értéktár Bizottság központja

Az intézményben megvalósulhatna Biatorbágy Önkormányzat Értéktár Bizottságának központja is. Itt valósulna meg a mindenkori helytörténeti feladatokkal foglalkozó munka a Biatorbágy Értéktár Bizottsága által ellátandó tevékenységek által. A ház otthont adhatna konferenciáknak, bizottsági üléseknek, könyvbemutatóknak, esteknek, illetve helyismereti, helytörténeti könyvek, kiadványok elkészítését, kiadását és terjesztését láthatná el.

A fentiekben felsoroltak alapján tehát az intézmény létrehozásához és működtetéséhez az alábbiak megvalósítása javasolt az épület rekonstrukciója, esetleg bővítése után:

1. A helytörténeti értékek pontos feltérképezéséhez és számbavételéhez a meglévő épületben kialakításra kerülhetne egy munkaszoba, ahol a helyzetfelmérést végző szakember látja el a feladatait.
2. Az intézmény továbbá otthont adhatna:
 - a turisztikai információkat szolgáltató pontnak
 - a kiállítások megrendezéséhez alkalmas kiállítótérnek
 - egy kisebb - és ha bővítésre is sor kerülne, akkor egy nagyobb - közösségi térnek
 - oktatási célú foglalkozásoknak, rendhagyó tanóráknak, kézműves tevékenységeknek
 - a Biatorbágyi Értéktár Bizottságnak

További javaslatok a Nagy utca 33. számú házban kialakításra kerülő intézmény működtetésének tartalmi elemeire

Az épület közvetlen környezetében és a településen található egyéb közoktatási intézmény számára közös programokat tudna kínálni kihelyezett óvodai foglalkozások és tanórák keretein belül, „Fedezd fel Biatorbágyot” városi séták szervezésével és megvalósításával, helytörténeti kiállításokon és rendezvényeken való részvétel által.

Az intézményben helytörténeti, helyismereti témájú közművelődési foglalkozásokat lehetne megvalósítani a korcsoportok sajátosságainak figyelembevételével egészen a kisgyermek kortól az idősebb korosztályig, múzeumpedagógiai foglalkozások, családi programok szervezésével.

A kiállítótér eleinte időszakos, alkalmi, tematikus – audiovizuális eszközöket, multimédiás eszközöket, megoldásokat is felvonultató – helytörténeti kiállításoknak adna otthont, a későbbiekben pedig az alkalmi tárlatok mellett állandó helytörténeti kiállítással is

rendelkezhet majd. Ha anyagi akadályba nem ütközik, modern megoldás lenne digitalizálni a tárgyakat (akár 3D-ben), így egy-egy tematikus kiállításon könnyen bemutatható lenne több tárgy is egyszerre, annak ellenére, hogy nincs lehetőség az épületen belül nagyméretű kiállítótér kialakítására.

A Völgyhíd Televízió technikai háttere részben alkalmas lenne a gyűjtemény digitalizációjával kapcsolatos műveletek elvégzésére.

A tematikus kiállítások és egyéb programok szervezése természetesen összhangban lennének a településen zajló egyéb közművelődési tevékenységekkel, nagyobb rendezvényekkel, évfordulókkal, megemlékezésekkel.

Ennek érdekében javasolt lenne, hogy a településen működő közművelődési intézmények összefoglalnák, hogy helytörténeti szempontból milyen értékek találhatóak meg náluk és jelenleg mivel foglalkoznak ezekkel kapcsolatosan, illetve milyen hosszútávú terveik vannak e téren. A programok tervezésénél, megvalósításánál nem csak a Nagy utca 33. szám alatt működő leendő intézménynek, hanem az összes közművelődési intézménynek is segítségül szolgálnának ezek az áttekinthető összefoglalók.

Közös kulturális programok kialakítására kerülhetne sor a Német Nemzetiség Tájházzal, illetve az épület szomszédságában található Bábos Házzal, zenei programok tekintetében pedig a Pásztai Miklós Alapfokú Művészeti Iskolával lehetne szintén jó munkakapcsolatot teremteni. A kiállítások, programok rendezésében állandó partnerek lehetnének a helyi közművelődési intézmények, óvodák, iskolák, helytörténettel, hagyományokkal foglalkozó civil szervezetek.

Az intézmény kommunikációs stratégiája

A Nagy utca 33. számú épületben kialakításra kerülő intézménynek meghatározó szerepet kell vállalnia a médián keresztül a helyi társadalom eléréséhez. Programjairól, tevékenységeiről megfelelő módon kell tájékoztatnia az itt élőket vagy az idelátogatókat. Mindezeket megteheti a már működő helyi köznyilvánosságon keresztül, a helyi médiumok segítségével.

Biatorbágy Város Önkormányzata a Biatorbágyi Községi Média Szolgáltató Nonprofit Kft.-én keresztül adja ki a Biatorbágyi Körkép újságot, működteti a Völgyhíd Televíziót online formában is. A cég óriásplakátokat működtet, amelyek felületei bérelhetőek.

A Juhász Ferenc Művelődési Központ szerkeszti és jelenteti meg rendszeresen a Biatorbágyi Programajánlót, amely általában havi bontásban tájékoztatja a lakosságot a településen megrendezésre kerülő kulturális eseményekről, programokról. A Biatorbágyi Körkép újság és a Biatorbágyi Programajánló ingyen kerül a lakosság postaládájába, illetve térítésmentesen elvihető minden olyan helyről, ahol terjesztik ezeket.

A helyi médiumok általi megjelenésen túl a leendő intézménynek saját online -közösségi oldallal és web-es felülettel szükséges rendelkeznie ahhoz, hogy minden programjáról, eseményéről azonnali tájékoztatást tudjon adni, vagy akár digitalizált helyi értékeit be tudja mutatni.

A figyelem felkeltést molinókon, szórólapokon és plakátok közzétételével is elősegítheti.

Összegzés, záró gondolatok

A településen jelenleg élő lakosság nagy része nem, vagy csak részben tudja pontosan, hogy itt milyen helyi értékek lelhetőek fel, mi jellemzi a település múltját, egyáltalán hol is élnek valójában. Missziója és feladata lehetne ennek az új intézménynek a helyi identitás erősítése és egy jól működő települési közösség építése.

A korszerű technikai megoldásoknak köszönhetően interaktív, akár minden korosztályt egyszerre foglalkoztató érdekes programok megvalósítása által az intézményt élővé lehetne tenni és a helyi értékek bemutatása ezáltal vonzóvá válhatna az itt élők és az ide látogatók számára.

Az intézmény fenntartásának állandónak kellene lennie, de ahhoz, hogy megfelelő módon beépüljön a köztudatba, fontos szempont lenne a fokozatosság elve a benne megvalósuló tevékenységek és a működtetés során.

Biatorbágy, 2021. november 5.

1.sz. melléklet

A helytörténeti gyűjtemény számára átadásra javasolt levéltári anyagok a Karikó János Könyvtárból

1. Telekkönyvi végzések, kézzel írt, 1957. Bia és Torbágy
2. Kataszteri birtokívek, kézzel írt, feltehetően a két világháború közötti időszakból, névre szóló.
3. Torbágyi tulipános láda levelezése, (esetleg másolat)
4. Oklevelek
5. Torbágyi Önszegélyező Egylet számlakivonata, 1938.
6. Iskola, óvoda levéltári anyagai (alapító levél, megbeszélések, építés jegyzőkönyvei stb.), 1970-es évek, (tételesen felsorolva, ETO-val ellátva)
7. Egy mezőgazdasági témájú előadás gépelt és kézzel írt szövege, é.n.
8. Vasúttervezési és építészeti tervek, a református temetőben álló templomrom rekonstrukciós vázlata kb. 1900-tól 1989-ig
9. Hoffmann Hordómérője, Budapest, 1898.
10. Pénztárkönyv 1941. Bia Község.

Kérdéses:

1. Reggeli újság 1931. A biatorbágyi merényletről
2. Tornay Károly: A leventeintézmény története, Bp., 1935. Benne a Torbágyi Levente Egyesület 1924. pecsétje.

Önkormányzati levéltári anyagok:

1. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1974. évi beszámoló, taggyűlések anyagai, mappában, feldolgozatlan.
2. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1975. évi munkatervek, vegyes anyag, feldolgozatlan.
3. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség Tagnyilvántartó 1971. Feldolgozatlan.
4. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1972. Bizalmas iratok. Feldolgozatlan.

5. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1981. aug-1982. nov. Emlékeztetők. Benne Feljegyzés Biatorbágy Nagyközségi Közös Tanács 1988.08.08-i rendkívüli tanácsülése részére. Feldolgozatlan.
6. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1976. feljegyzések spirálfüzetben. Feldolgozatlan.
7. Magyar Dolgozók Pártja Biai Szervezete jegyzőkönyvei, levelezések. 1949-52. Feldolgozatlan.
8. Kovács János adóívei 1913-1947. Kézzel írt, feldolgozatlan.
9. Pest Megyei Tanács határozatai 1983-1988. Feldolgozatlan.
10. Jelentések társadalmi munkákról, 1981-1982. Feldolgozatlan.
11. Vegyes anyagok.
12. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1973-74. évi Emlékeztetők. Kézzel írt, feldolgozatlan.
13. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1977. évi ülések napirendjei. Kézzel írt, feldolgozatlan
14. Biatorbágyi Általános Iskola alapító okmánya és előzményei. 1974.
15. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1979-81. évi munkatervei. Feldolgozatlan.
16. Herceghalmi ingatlanhelyekkel kapcsolatos határozatok, utasítások. 1976. Feldolgozatlan.
17. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1974. évi levelezései, feljegyzései, jegyzetei. Feldolgozatlan.
18. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1973-74. évi tagsági változásjelentései.
19. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1971. évi tagsági változásjelentései.
20. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1976. évi tagsági változásjelentései.
21. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség jegyzőkönyvei 1971-73. Feldolgozatlan.
20. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség tagnyilvántartó füzet. 1966.
21. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség jegyzőkönyve 1970.
22. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség munkatervek, 1977.
23. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség pártértekezlet beszámolója, 1972. A dossziében 2 db Tanácsok közlönye, valamint Komplex Program című KGST-anyag.
24. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1970-es évek beszédvázlatai.
25. Biatorbágy Áfész és HNF anyagok az 1970-es évekből.

26. Iratsomókban mindenféle tárgyú iratok az 1960-as és 1970-es évekből a helyi pártbizottság és a helyi tanács irattárából. Feldolgozatlan. Többségükben „titkos” vagy „szigorúan titkos”, „szigorúan bizalmas” minősítéssel.

Iskolatörténeti anyagok:

1. II. sz. Általános Iskola levelezése 1988-ból.
2. II. sz. Általános Iskola feljegyzései, jegyzőkönyvei, határozatai, levelezése, házirend stb. a 1990-es évek elejéről.
3. Beszámolók, tervek, levelezések a biatorbágyi általános iskolákkal kapcsolatban. 1990-es évek eleje.
- 4-5. II. sz. Általános Iskola működési rendje a '80-as évekből, további anyagok a '80-as, '90-es évekből.
- 6-8. Vegyes levelezés, jutalmazások, óratervek, beszámolók stb. az 1980-as évek végétől, 1990-es évek elejéről.
9. Működési szabályzat. tervezet, 1987.
10. Jelentések, jegyzőkönyvek a II. sz. Általános Iskoláról, az 1970-es évekből.
11. Vegyes iskolai anyagok 1989-ből.
12. Jelentés a könyvtár helyzetéről, 1980., Jelentés az iskola rossz műszaki állapotáról. További levelezések, határozatok 1980-ból.
13. Információs jelentések a 2. sz. Általános Iskolából az 1970-es, 1980-as évekből.
14. Biatorbágyi II. sz. Általános Iskola 1987/88. tanévi Munkaterv javaslata.
15. Tanulók nyilvántartása 1978-tól 1997-ig.
16. Jegyzőkönyvek a II. sz. Általános Iskola tantestületi értekezleteiről. 1960-as évek.
17. 1990-es vegyes testületi anyagok.
18. Az iskola vegyes ügyei az 1980-as évekből.
19. Az iskola vegyes levelezése az 1990-es évek elejéről.
20. Az iskola vegyes iratai az 1990-es évekből.
21. Az Általános Iskola dolgozóinak értékelése az 1950-es évekből.
22. Féléves jelentések, II. sz. Általános Iskola, az 1980-as évekből.
23. Munkanyagok a II. sz- Általános Iskola működéséből, 1987/88-as tanév.
24. Statisztikák, munkatervek az 1986/87-es tanévből.
25. Általános levelezés az 1984-es évből, iskolai ügyekben.

26-30. További levelezések, statisztikák az 1980-as, 1990-es évekből.

További, még feldolgozatlan, zömében levéltári anyagok, valamint aprónyomtatványok:

1 doboz vegyes irat, kéziratok anyag is, Dr. Palovics Lajos ajándéka.

8 doboz aprónyomtatvány, vegyes irat, fénykép, részben feldolgozva.

2. sz. melléklet

1997.CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

37/A. § (7)

- A muzeális intézmény szakmai besorolása szerint lehet:
 - a) közérdekű muzeális kiállítóhely,
 - b) közérdekű muzeális gyűjtemény,
 - Közérdekű muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek
- 48. § (1) Közérdekű muzeális gyűjtemény a kulturális javak meghatározott értékeinek egységes gyűjtési szempontok szerint létrejött, egységesen kezelt és őrzött, szabályozott módon nyilvántartott és dokumentált együttese, mely a múzeumi követelményeknek nem felel meg, de tudományos, illetőleg művészi értéke alapján a miniszter közérdekű muzeális gyűjteménynek minősíti.
- (2) * Az (1) bekezdésben meghatározott gyűjtemények lehetnek különösen: helytörténeti, intézménytörténeti, személyhez kötődő gyűjtemények, tematikus szakgyűjtemények, vallási és egyháztörténeti gyűjtemények.
- (3) * Közérdekű muzeális kiállítóhely az a jelentősebb önálló gyűjteménnyel nem rendelkező intézmény (pl. személyhez, eseményhez, szervezethez vagy földrajzi ponthoz kötődő emlékház, emlékpark, régészeti park, kastély, tájház, galéria stb.), amely a miniszter engedélyével jogosult a kulturális javak, régészeti lelőhelyek, illetőleg épületek vagy épületegyüttesek tartozékaikkal és berendezéseikkel együtt történő bemutatására.
- (4) *
- (5) * A közérdekű muzeális gyűjteményekre és kiállítóhelyekre egyebekben - a 42. § (1), (2) és (4) bekezdése, valamint a 49. § kivételével - a múzeumokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

376/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet a muzeális intézmények működési engedélyéről

A Kormány a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés d) és o) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. adattár:

a) a muzeális intézményben őrzött kulturális javakra vonatkozó papíralapú, szöveges, képi, hangzó, továbbá informatikai hordozókon tárolt

aa) ásatási dokumentációk,

ab) kiállítási tématervek és forgatókönyvek,

ac) adattári jelentések,

ad) gyűjtési naplók,

ae) kéziratok,

af) restaurálási anyagvizsgálati és laboratóriumi szakvélemények,

ag) archív levelezések és

ah) képi dokumentumok,

b) a muzeális intézmény történetével kapcsolatos tudományos forrásértékű dokumentumok, valamint

c) a muzeális intézmény működésével kapcsolatos sajtóarchívum gyűjteménye;

2. állományvédelem szempontjainak megfelelő tér: a kulturális javak tárolására és kiállítására alkalmas, műtárgyakra káros anyagot nem tartalmazó levegőjű, szabályozott, egyenletes hőmérsékletű, páratartalmú és megvilágítottágú tér, amely a megelőző

állományvédelem feladatainak ellátásához szükséges pára-, hő- és fénymérő eszközökkel ellátott, biológiai kártevőktől mentes, és lehetővé teszi a kulturális javak biztonságos megőrzését és mozgását;

3. múzeumpedagógiai foglalkoztató tér: csoportfoglalkozások, közművelődési programok, oktatási feladatok ellátására létrehozott, legalább 20 fő befogadására alkalmas, korszerű audiovizuális vagy más múzeumpedagógiai szemléltető eszközökkel felszerelt közösségi tér;

4. restaurátorműhely: olyan állományvédelmi feladatok ellátására alkalmas tér, amely a restaurálás feladatainak ellátásához szükséges eszközökkel ellátott, valamint tűz- és munkavédelmi szempontból biztonságos munkavégzésre alkalmas.

2. A működési engedély kiadásának szakmai feltételei

2. § Közérdekű muzeális kiállítóhely működési engedélyének kiadása iránti kérelemben a fenntartó igazolja, hogy

a) a muzeális intézményt befogadó épületben az állományvédelem szempontjainak megfelelő, állandó kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiséget alakított ki, és az épületet mechanikus vagy elektronikus védelemmel látta el,

b) a muzeális intézmény a kulturális alapellátás feladatainak teljesítése érdekében

ba) a szakágának megfelelő állandó kiállítást mutat be, amely - a november 1-jétől március 31-éig terjedő időszak kivételével - hetente legalább három napon át (beleértve a hétvége egyik napját), naponta legalább négyórás nyitvatartás és a c) pontban meghatározott munkakört betöltő alkalmazott jelenléte mellett látogatható, továbbá

bb) a kiállításhoz és a Nemzeti alaptantervhez illeszkedő közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatásokat nyújt,

c) a muzeális intézményben múzeumi közművelődési szakember, múzeumpedagógus vagy az állandó kiállítás témájának megfelelő szakképzettségű muzeológus munkakört létesít, amelyet a muzeális intézményekben foglalkoztatottak képesítési követelményeire és jogviszonyára irányadó jogszabályokban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember tölt be, valamint

d) az arra jogosult a kérelem alapjául szolgáló kulturális javakat a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: nyilvántartási rendelet) szerinti hitelesítés nélküli alpleltárba vagy külön nyilvántartásba vette.

3. § Közérdekű muzeális gyűjtemény működési engedélyének kiadása iránti kérelemben a fenntartó igazolja, hogy

a) a muzeális intézményt befogadó épületben az állományvédelem szempontjainak megfelelő, állandó kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiséget és gyűjteményi raktárt alakított ki, valamint az épületet mechanikus vagy elektronikus védelemmel látta el,

b) a muzeális intézmény hetente legalább egyszer négyórás időtartamban biztosítja a kutatás feltételeit,

c) a muzeális intézmény a kulturális alapellátás feladatainak teljesítése érdekében

ca) a gyűjtőkörének megfelelő állandó kiállítást mutat be, amely - a november 1-jétől március 31-éig terjedő időszak kivételével - hetente legalább három napon át (beleértve a hétvége egyik napját), naponta legalább négyórás nyitvatartás és a d) pontban meghatározott munkakört betöltő alkalmazott jelenléte mellett látogatható, és

cb) a kiállításhoz és a Nemzeti alaptantervhez illeszkedő közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatásokat nyújt,

d) a muzeális intézményben a gyűjtőkörébe tartozó szakágnak megfelelő muzeológus munkakört létesít, amelyet a muzeális intézményekben foglalkoztatottak képzési követelményeire és jogviszonyára irányadó jogszabályokban meghatározott képzéssel rendelkező szakember tölt be, valamint

e) az arra jogosult a kérelem alapjául szolgáló kulturális javakat a nyilvántartási rendelet szerinti hitelesítés nélküli alapleltárba vagy külön nyilvántartásba vette

3. sz. melléklet

Bibliográfia

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 194/2020.(X.1.) határozata

BIATORBÁGY Nagy utca 33. (helyrajzi szám: 452/1) ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉRTÉKELEMZÉS,
Város-Teampannon Kft. Budapest, 2020.szeptember

Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány
<https://biatorbagy.hu/civil-szervezetek/20090703871>

Biatorbágy közművelődési és közgyűjteményi koncepciója
https://biatorbagy.hu/system/files/kozmuvelodesi_koncepcio_velemenyezese-1.pdf

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

2012. évi CLII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról

376/2017. (XII. 11.) Kormányrendelet a muzeális intézmények működési engedélyéről

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016. (VII.15.) számú önkormányzati rendelettel elfogadott helyi építési szabályzata

Biatorbágy Képviselő-testületének 21/2018. (X.16) önkormányzati rendelete a Biatorbágy város településképe védelmének helyi szabályairól

BIATORBÁGY A KEZDETEKTŐL AZ ÖNKORMÁNYZATISÁGIG
KALÁSZATOK, Dr. Palovics Lajos, Biatorbágy, 2018.

1.sz. melléklet

**A helytörténeti gyűjtemény számára átadásra javasolt levéltári anyagok
a Karikó János Könyvtárból**

1. Telekkönyvi végzések, kézzel írt, 1957. Bia és Torbágy
2. Kataszteri birtokívek, kézzel írt, feltehetően a két világháború közötti időszakból, névre szóló.
3. Torbágyi tulipános láda levelezése, (esetleg másolat)
4. Oklevelek
5. Torbágyi Önszegélyező Egylet számlakivonata, 1938.
6. Iskola, óvoda levéltári anyagai (alapító levél, megbeszélések, építés jegyzőkönyvei stb.), 1970-es évek, (tételesen felsorolva, ETO-val ellátva)
7. Egy mezőgazdasági témájú előadás gépelt és kézzel írt szövege, é.n.
8. Vasúttervezési és építészeti tervek, a református temetőben álló templomrom rekonstrukciós vázlata kb. 1900-tól 1989-ig
9. Hoffmann Hordómérője, Budapest, 1898.
10. Pénztárkönyv 1941. Bia Község.

Kérdéses:

1. Reggeli újság 1931. A biatorbágyi merényletről
2. Tornay Károly: A leventeintézmény története, Bp., 1935. Benne a Torbágyi Levente Egyesület 1924. pecsétje.

Önkormányzati levéltári anyagok:

1. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1974. évi beszámoló, taggyűlések anyagai, mappában, feldolgozatlan.
2. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1975. évi munkatervek, vegyes anyag, feldolgozatlan.
3. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség Tagnyilvántartó 1971. Feldolgozatlan.
4. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1972. Bizalmas iratok. Feldolgozatlan.

5. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1981. aug-1982. nov. Emlékeztetők. Benne Feljegyzés Biatorbágy Nagyközségi Közös Tanács 1988.08.08-i rendkívüli tanácsülése részére. Feldolgozatlan.
6. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1976. feljegyzések spirálfüzetben. Feldolgozatlan.
7. Magyar Dolgozók Pártja Biai Szervezete jegyzőkönyvei, levelezések. 1949-52. Feldolgozatlan.
8. Kovács János adóívei 1913-1947. Kézzel írt, feldolgozatlan.
9. Pest Megyei Tanács határozatai 1983-1988. Feldolgozatlan.
10. Jelentések társadalmi munkákról, 1981-1982. Feldolgozatlan.
11. Vegyes anyagok.
12. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1973-74. évi Emlékeztetők. Kézzel írt, feldolgozatlan.
13. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1977. évi ülések napirendjei. Kézzel írt, feldolgozatlan
14. Biatorbágyi Általános Iskola alapító okmánya és előzményei. 1974.
15. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1979-81. évi munkatervei. Feldolgozatlan.
16. Herceghalmi ingatlanhelyekkel kapcsolatos határozatok, utasítások. 1976. Feldolgozatlan.
17. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1974. évi levelezései, feljegyzései, jegyzetei. Feldolgozatlan.
18. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1973-74. évi tagsági változásjelentései.
19. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1971. évi tagsági változásjelentései.
20. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1976. évi tagsági változásjelentései.
21. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség jegyzőkönyvei 1971-73. Feldolgozatlan.
20. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség tagnyilvántartó füzete. 1966.
21. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség jegyzőkönyve 1970.
22. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség munkatervek, 1977.
23. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség pártértekezlet beszámolója, 1972. A dossziéban 2 db Tanácsok közlönye, valamint Komplex Program című KGST-anyag.
24. MSZMP Biatorbágy Nagyközségi Pártvezetőség 1970-es évek beszédvázlatai.
25. Biatorbágy Áfész és HNF anyagok az 1970-es évekből.

26. Iratcsomókban mindenféle tárgyú iratok az 1960-as és 1970-es évekből a helyi pártbizottság és a helyi tanács irattárából. Feldolgozatlan. Többségükben „titkos” vagy „szigorúan titkos”, „szigorúan bizalmas” minősítéssel.

Iskolatörténeti anyagok:

1. II. sz. Általános Iskola levelezése 1988-ból.
2. II. sz. Általános Iskola feljegyzései, jegyzőkönyvei, határozatai, levelezése, házirend stb. a 1990-es évek elejéről.
3. Beszámolók, tervek, levelezések a biatorbágyi általános iskolákkal kapcsolatban. 1990-es évek eleje.
- 4-5. II. sz. Általános Iskola működési rendje a '80-as évekből, további anyagok a '80-as, '90-es évekből.
- 6-8. Vegyes levelezés, jutalmazások, óratervek, beszámolók stb. az 1980-as évek végétől, 1990-es évek elejéről.
9. Működési szabályzat. tervezet, 1987.
10. Jelentések, jegyzőkönyvek a II. sz. Általános Iskoláról, az 1970-es évekből.
11. Vegyes iskolai anyagok 1989-ből.
12. Jelentés a könyvtár helyzetéről, 1980., Jelentés az iskola rossz műszaki állapotáról. További levelezések, határozatok 1980-ból.
13. Információs jelentések a 2. sz. Általános Iskolából az 1970-es, 1980-as évekből.
14. Biatorbágyi II. sz. Általános Iskola 1987/88. tanévi Munkaterv javaslata.
15. Tanulók nyilvántartása 1978-tól 1997-ig.
16. Jegyzőkönyvek a II. sz. Általános Iskola tantestületi értekezleteiről. 1960-as évek.
17. 1990-es vegyes testületi anyagok.
18. Az iskola vegyes ügyei az 1980-as évekből.
19. Az iskola vegyes levelezése az 1990-es évek elejéről.
20. Az iskola vegyes iratai az 1990-es évekből.
21. Az Általános Iskola dolgozóinak értékelése az 1950-es évekből.
22. Féléves jelentések, II. sz. Általános Iskola, az 1980-as évekből.
23. Munkanyagok a II. sz- Általános Iskola működéséből, 1987/88-as tanév.
24. Statisztikák, munkatervek az 1986/87-es tanévből.
25. Általános levelezés az 1984-es évből, iskolai ügyekben.

26-30. További levelezések, statisztikák az 1980-as, 1990-es évekből.

További, még feldolgozatlan, zömében levéltári anyagok, valamint aprónyomtatványok:

1 doboz vegyes irat, kéziratos anyag is, Dr. Palovics Lajos ajándéka.

8 doboz aprónyomtatvány, vegyes irat, fénykép, részben feldolgozva.